

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklēsiastikē Istoria

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XXIX. De Tatiano & ejus haeresi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

CAPUT XXIX.

De Tatiano & ejus heresi.

Eum ipsum cuius verba superius adduximus, de admirabili illo Justino, ubi etiam ejusdem martyris discipulum eum fuisse retulimus. Docet hoc Ireneus in primo contrahæresis libro, de Tatiano simul ejusque hæresi scribens verbis: A Saturnino, inquit, & Marcione profecti qui vocantur continentes, docuerunt non contrahendum esse matrimonium: reprobantes scilicet B primitivum illud opificium Dei, & tacite accusantes Deum qui masculum & feminam condidit ad propagationem generis humani. Induxerunt etiam abstinentiam ab esu eorum quæ animata appellant, ingratos se exhibentes erga eum qui universa creavit Deum. Negant etiam primi hominis salutem. Atque hoc nuper apud illos excogitatum est, Tatiano quodam omnium primo hujus impietatis auctore. Qui Justini auditor, quandiu quidem cum illo versatus est, nihil ejusmodi protulit. Post martyrium autem illius, ab ecclesia se abrumpens, Doctoris arrogantia elatus ac tumidus, tanquam prestantior ceteris, novam quamdam formam doctrinæ confлавit: Aenias invisibilis commentus perinde ac Valentinus: asserens quoque cum Saturnino & Marcione, matrimonium nihil aliud esse quam corruptionem ac stuprum. Nova præterea argumenta ad subvertendam Adami salutem excogitans. Hæc Ireneus de hæresi quæ tunc viguit Encratitarum. Non multò verò postea Severus quidam, cum supradictæ hæresi robur ac vires addidisset, in causa fuit, ut illius sectæ homines ex ipsius vocabulo Severiani dicerentur. Hi legem quidem & Prophetas cum Evangelii admittunt, sed proprio quodam sensu sacras Scripturas exponunt. Paulum autem Apostolum maledictis impentes, epistolas ejus repudiant, ac ne Apostolorum quidem Actus suscipiunt. Ceterum primus eorum auctor atque institutor Tatianus, catenam & collectionem nescio quam Evangeliorum contexit, quam *sæpiusque*, hoc est, Evangelium ex quatuor Evangelii compositum nominavit: quod opus à quibusdam etiamnum habetur. Ajunt etiam nonnulli, ausum illum esse

KEΦΑΛΑΙΟΝ ΚΩ.

Περὶ τῆς κατὰ Τατιανὸν αἵρεσις.

Ογκυρῷ περόδεν τὰς περὶ τὴν θαυματογένεσιν τῶν μαρτύρων αὐτὸν ἴστορον Εἰρηναῖον εἰπεῖν περὶ τὰς αἱρέσεις, ὅμοι τὰ τε περὶ αὐτὲς καὶ τὰς αὐτὸν αἱρέσεως ἔτω γεράφων. Διὸ Σατορίνος καὶ Μαρκίνον οἱ καλεόμενοι εἶπαντες ἀγαμίαν σύνηρξαν, αἴθετεντες τὸ δικαίαν πλάστη τὸ Θεόν, καὶ ἡρέμα κατηγερτες τὸ ἄρρεν καὶ θῆλυ εἰς θύετιν αὐτοῖς πεποικότες καὶ τῶν λεγομένων παρ' αὐτοῖς ἐμψύχων διοχετεύσησαν, αἷχασιντες τὸ πάντα πεποικόπιον Θεόν αὐτοὺς γεννήσαντες τὸ πρωτόπλαστον Σατηρίαν. καὶ τέτοιον δέδορεθι παρ' αὐτοῖς, Ταπανός πνοή περιταῦτας εἰσενίκαιον τὴν βλασφομίαν ὃς Γενίνες αἰκεναῖς γεγονὼς, ἐφόσοις σωμαῖς ἐπείνω, καὶ δενδέξειν τοιεστον. μηδὲ τῶν ἐπείνω μαρτυρίαν δύος δις τῆς ἐκκλησίας, οἵματι διδασκάλου ἐπαρθεῖς καὶ ποφθωθεῖς ὡς διαφέρων τῶν λοιπῶν, ιδιοχερακτῆρα διδασκαλίου σωμενίσατε, Αἰώνιας ἀρχαῖτες ὁμοίως τοῖς δύο Οὐαλεπιμβολογήσας τὸν γάμον τε, φερομήτηνταν σωζαπλησίας Μαρκίνοι καὶ Σατορίνοι ἀναγορεύσας τὴν τε Αδάμ Σατηρία παρέσατε τὴν αἰπολογίαν ποιησάμενοι. ταῦτα μήδο Εἰρηναῖος τοτε σμικρῷ ὥντερῳ Σεβεροῖς τὶς ὄνομα κρατύνας τὴν σωζαπλησίαν αἰρέσιν, αἵτιος τοῖς ἐξ αὐτῆς ὠρμηθροῖς τῆς ἀπ' αὐτὲς παρηγόμενης Σεβερελαϊν περιγορίας γέγονε. Χεῖσθαι μὲν ὅως θανάτῳ καὶ Περθύταις καὶ Ευαγγελίοις, ιδίᾳ ἐξμηνεύοντες τῶν ιερῶν τὰ νοηματα γραφῇ βλασφημεύντες ὃ Παῦλον τὸν Απόστολον, αἴθετος διτύτας ἐπιστολᾶς, μηδὲ τας τελεῖς τῶν Απόστολων καταδεχόμενοι μηδὲ γε περτερῷ αὐτῶν διχτυός οἱ Ταπανοί σωματεῖαν τινα καὶ σωματωγόνοις οἷος ὅπως τῶν Ευαγγελίων σωματεῖς, τὸ διατοσόρεων τέτο πεσσωμένασεν. οἱ κατὰ τοῦ εἰσεπινεῦ φέρεται. τὸ δὲ Απόστολος φασί τοιποταί ίνας αὐτὸν μεταφράσαι φάσεις,

Πηδοεθέμυρον αὐτῶν τὴν Γῆς Φρέσεως συ-
λαξιν καὶ απέλοπε τὸν πόλυν πολύθος συγ-
χρημάτων. ὃν μάλιστα τῷ πολλοῖς μηνυ-
μονεῖσθαι διαβούται· αὐτὸς λόγος θεός εἰ-
ληνας· ἐν ᾧ καὶ τῶν αὐτέκαθεν χρόνων μηνο-
νύσας, τῶν παξ ἔλλησιν ἐνδοκίμων αἴπαντων
περιγράφεεν Μωσέα τε καὶ τὰς Ερεσίαν
Περφίτας απεφηνεν· ὃς δὲ καὶ δοκεῖ τῶν συγ-
χρημάτων αἴπαντων αὐτών καλλιστός τε καὶ
ἀφελμάτας· οὐδέποτε. καὶ τὰ μὲν καὶ
τὰς δε, τοιαῦταν.

A dicta Pauli Apostoli elegantioribus ver-
bis exprimere, utpote qui compositio-
nem verborum illius corrigere stude-
ret. Maximum certè librorum nume-
rum ab eo relicta esse cōstat. ex quibus
principiū multorum testimoniō laudatur
insignis ille adversus Gentiles liber: in
quo repetitis prioris anni temporibus,
Mosem & ceteros Hebreorum Pro-
phetas, omnibus qui apud Græcos ce-
leberrimi extiterunt, vetustiores fuī-
se convincit. Qui quidem liber, o-
mnium quos ille scripsit, elegantissimus
simil atque utilissimus videtur. Sed de
his haec tamen.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Πεὶ Βαρδονάτε Σύρη, καὶ οὐ φρομίνων αὐτὸν λέγουν.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτῆς βασιλείας πληθυσμῷ
τῶν αἰρέσεων ὅπερι τῆς μέσης τῶν πολεμήσων,
Βαρδονάτης ικανώτατος ἦν αὐτῷ, ἐν τε τῇ Σύ-
ρῳ φωνὴ διαλεκτικάτας· οὐδὲ τε τοῖς Καΐ-
Μαρκίσιον καὶ πατέρας ἐτέρας διαφόρων περι-
στασίας διδιδάσκων, διαλόγους συντοσάμενος,
τηλεσία παρέδωκε γλώσσῃ τε καὶ γραφῇ, μηδ
καὶ πλείσιον ἐτέρων αὐτοῖς συγχρημάτων· εἰς
οἱ γνώσμοι (πλεῖστοι δὲ ἡγανταὶ αὐτῷ δικατῶν
τολόγων παρεισαμένω) Πλήτινον ἐλάνην ἀπό-
της Σύρων μεταβεβλήκαστος Φωνῆς. ὃν οὖς ἔστιν
οὐ περιεργόν, τῆς καὶ Οὐαλεντίνον
χολῆς καταγγὺς ὁ ταῦτης, πλεῖστοτε τῆς καὶ
τάτον μυθοποιίας ἀπελέγεταις, ἐδόκει μεν
πως αὐτὸς ἔσωτας Πλήτην ὄχθοτέραν γνώμην
μετατεθείας εἰ μην γε πανελάως ἀπερρύψατο
τὸν τῆς παλαιᾶς αἰρέσεως ρύπον. οὐ τετω γε
μὴν καὶ τῆς Ρωμαϊκῶν ἐκκλησιῶν Επίσκοπος
Σεβήρ τελεθῆ.

Τέ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ισοείδες λόγος
τελέρτυτέλος.

ΣΑΡΙΤ XXX.

De Bardeane Syro & de libris ejus qui
superfuerunt.

Porrò ejusdem Imperatoris tempo- Huc referuntur
Niceph.
c. 11. l. 4.
ribus, cum hærcles numero quam-
plurimæ extitissent in Mesopotamia,
Bardeanes quidam vir disertissimus
Syriaco sermone, & acerrimus in dis-
putando, adversus Marcionem alios-
que variarum opinionum auctores atq;
allectores, patria lingua dialogos con-
scriptis una cum infinitis aliis opusculis.
Quos quidem discipuli illius (habuit
enim ille quamplurimos auditores, ut
poterat qui fidem nostram fortiter assere-
ret) ex Syriaco sermone in Græcum
transtulerunt. In his est dialogus de fa-
to ad Antoninum scriptus, fanè lucu-
lentissimus. Sed & alia multa ex occa-
sione persecutionis que tunc temporis
in nostros grassata est, scripsisse dicitur.
Atque hic primum quidem sectator
fuit Valentini: postea vero cum de-
stinam illam improbabisset, & plera-
que ejus dogmata fictas fabulas
conyicisset, ipse quidem sibi visus est
ad rectiorem sententiam transivisse: ve-
tusti tamen atque inoliti erroris fôrdes
non penitus exterstis. Per id etiam tem-
pus ecclesiæ Romanæ Episcopus Soter
vivendi finem fecit.

Finis Libri quarti Historiæ
Ecclesiasticae.